

Eestirootslaste ajalugu oma taasleitud kodus

Tallinna vanalinna suhteliselt vaikses ja kõrvalises Rüütli tänavas uhke ja silmapaistva Niguliste kiriku kõrval on peidus teinegi kirik – Rootsi-Mihkli, mis tänu omalaadsele kultuurile on kui riik riigis. Selle kiriku kogudus on suutnud taastada oma ajaloolise, 18. sajandist pärit hoone ning toonud selle keldris välja kaunile ja tänapäevasel moel killukesed oma ajaloost.

Foto autor: Erik Samel

Rootslaste kirikuajalugu Tallinnas sai alguse teadaolevalt juba 13. sajandil. Aastal 1733 sai Tallinnas asuv rootslaste kogudus endale oma kirikuhoone Rüütli tänavas. 1944. aastal oldi sunnitud pealt vaatama, kuidas kirikuhoonest sai raskejõustikusaal. 1992. aastal, pärast Rootsi kuningapaari külaskäiku taasiseseisvunud Eestisse, tagastati kirik kaks aastat varem taastatud rootsi kogudusele, kes asus ajaloolist hoonet kiriku

vajaduste järgi taastama. Tallinna Rootsi-Mihkli kirik oli pärast Eesti taasiseseisvumist ainuke, kus taastati endine rootsi kogudus.

2002. aastal sai ajalooline hoone renoveeritud. 2006. aasta oktoobris pühitses Rootsi kuningliku õukonna piiskop Henrik Svenungsson Tallinna Rootsi-Mihkli kiriku keldriruumides sisse kiriku muuseumi. Alguse sai muuseumi ehitus sellest, kui kirik sai 2002. aastal Rootsist tagasi kirikuvara, mis oli II maailmasõja ajal sinna viidud. Selle vara seas olid armulauakarikad, ristimisvaagnad, kirikutekstiil. Neid vahendeid ei kasutata igapäevases kirikutöös ning Tallinna Rootsi-Mihkli kirikul ei olnud võimalust neid esemeid inimestele näidata, sest puudus selleks vajalik turvaline ja hea koht. Koguduse õpetaja Patrik Göranssonil tuli mõtte teha kiriku keldrisse muuseum. Koostööd muuseumi rajamiseks tehti Tallinna Kultuuriväärtuste Ametiga.

Peatselt selgus, et muuseumi rajamiseks oli võimalik toetust saada. „On ju selge, et kogudusel endal puuduvad majanduslikud võimalused muuseumi rajamiseks,” märgib Patrik Göransson. „Tallinnas oli olemas kirikute renessansi projekt, linn eraldas meile muuseumi loomiseks miljon krooni ja pärast saime projekti raames piirkondade konkurentsivõime tugevdamise programmist neli miljonit krooni. Oleme väga tänulikud, et me toetust saime, sest vähemalt minu jaoks ei ole küll enesestmõistetav, et peaks toetust saama.”

Foto autor: Harli Uljas

Praeguseks on muuseum täiesti valmis, seal on võimalik vaadata lisaks Rootsi-Mihkli kiriku esemetele ka Vormsi Püha Olavi kiriku esemeid. Muuseumis on võimalik tutvuda ka Eesti rootslaste ajaloo. Göransson peab muuseumi unikaalsemateks esemeteks Vormsi kirikust pärit puuskulptuuri, mis kujutab Neitsi Maarjat lapsevoodis ja Rootsi ajaloomuuseumilt tagasi saadud Püha Katariina karikat. Keldri teises saalis saab korraldada erinevaid näitusi ja konverentse.

Saal mahutab kuni 100 inimest. On veel ka kolmas saal, kus on võimalik korraldada õppeprojekte kuni 20 inimesele.

Patrik Göranssoni sõnul oli muuseumi rajades oluline arvestada, et projekt oleks jätkusuutlik. Nii rendib ka Rootsi-Mihkli kirik oma muuseumiruumi välja, et saada tulusid ruumide kütteks ja hoolduseks. Aastas korraldatakse muuseumis kümneid näitusi ja üritusi.

Programm: Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine

Toetus Euroopa Regionaalarengu Fondist:

4 186 006 krooni

Taotleja: EELK Tallinna Rootsi-Mihkli Kogudus

Toetatud tegevused:

- Ettevalmistavad tööd
- Vundamentitööd
- Tehnilised võrgud
- Seinte, põrandate ja treppide tööd
- Lagede paigaldamine
- Uste ja akende paigaldamine
- Siseviimistlus- ja restaureerimistööd
- Muuseumi sisustamine

Projekti kestus: 2006 - 2007

